

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 172 (8751) | 26 ліпеня 1940 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

СТВАРЫЦЬ НА КОЖНЫМ ПРАДПРЫЕМСТВЕ ДВУХМЕСЯЧНЫ ЗАПАС ПАЛІВА

Развіццё паліўнай прамысловасці ў краіне пачалося ўрад удзяляючы выключную ўвагу. Рэсурсы паліва ў нас непераспадымы. Мы можам здабыць яго толькі, калі мы будзем забяспечаны патрабаваннямі прамысловасці і насельніцтва.

Беларуская ССР мае велізарны запас выкапанага тору. На сёння тысячы гектараў працуюць буровыя машыны, якія топяць у сваіх петрах мільярд кубаметраў тору-сырцу. Каласальны багатства сыраў зым не закрануты.

Таварыш Малаціў на XVIII з'ездзе ўдзельнічаў у дэбатах і сказаў: «Траба на працягу асобных эканамічных раёнаў прыняць меры да забеспячэння вытворчасці паліва на месцы, да поўнага вызвалення транспарта ад прывозу вугалю з далёкіх раёнаў».

Задача, паставленая галоўнай савецкай тору, траба рашаць настойліва і ўпorna, карыстаючыся для гэтага ўсе наліжныя рэсурсы, якія ёсць у дастатковай колькасці ў кожнай абласці, у кожным раёне, у кожнай прыватнай ініцыятыўнай і ініцыятыўнай прыватнасці.

У паліўным балансе БССР пераважваюць месца займае тору. Гэта траба зрабіць і сваячасова завезці на прадпрыемствы, забяспечыць нармальную, бесперабойную работу вытворчасці на ўвесь сённяшні перыяд.

Практика мінулых год паказвае, што асабліва кіраўнікі не прымаюць асабліва мер для стварэння запасаў паліва. Гэта прывяло да велізарных прастоў, да невыканання дзяржаўных планаў першым квартале бягучага года.

Але траба паліва асабліва кіраўнікі прадпрыемства Віцебска, Оршы, Магілёва, якія атрымліваюць электраэнергію ад электростанцыяў паліўнага станцыі (сістэма-разнастайна тур-жа, побач. І гэты з-за трэціх арганізацыйных вывазкі, дэкампенсацыі кіраўнікоў Беларуса магю стварыць такое становішча, што станцыя атрымае без паліва.

Выключна напружанае становішча стварылася і на прадпрыемствах Мінска. Істаўка тору была арганізавана надымай дрэна. Былі дні, калі мінскія электрастанцыі выключалі прадпрыемства на палны змены. Нарушаўся графік вытворчасці, прастой дасягалі велізарных лічбаў.

XVIII з'езд КП(б)Б паставіў перад усімі партыйнымі, савецкімі і гаспадарчымі арганізацыямі рэспублікі задачу — максімальна развіць тарыфную прамысловасць, каб у бліжэйшыя годны поўнасьцю забяспечыць патрэбы народнай гаспадаркі, таксама гароду і паліва з лік мясцовых рэсурсаў.

У рэзалюцыі з'езда запісана: «Лічыць важнейшай задачай стварэнне на месцы, чым двухмесячнага запаса паліва для патрэб прамысловасці, транспарта і гароду». Гэта важнейшае ўказанне XVIII з'езда КП(б)Б накіравана на бесперабойнае выкананне гаспадарчага плана 1940 года, на выпуск высокакачэснай прадукцыі, на далейшы ўздым прадукцыйнасці працы.

Гэтага ажрас і патрабуе Прэзідыум Вярхоўнага Савета ССР пераходзе на 8-гадзінны работны дзень 7-гадзінны работны тыдзень.

Зараз, як ніколі, патрабуецца чыскасць, складанасць у рабоце ўсіх удзельнікаў вытворчасці, не павінна быць месца прастою, розным арганізацыйным неададам.

Пленум Мінскага гаркома партыі

Учора вечарам пачаў сваю работу другі пленум Мінскага гаркама камітэта КП(б)Б.

З дакладам аб выніках прыёму новых членаў і кандыдатаў у члены ВМ(б)Б, аб памылках і неададах у гэтай справе выступіў сакратар гаркома партыі тав.

Дэлегацыя сялян Літоўскай ССР выехала ў Маскву

КАУНАС, 24 ліпеня. (Спец. нар. «Правды»). Сёння днём выехала ў Маскву дэлегацыя сялян Літоўскай ССР. На чале дэлегацыі дырэктар дэпартаменту зямельных рэформ міністэрства земляробства Міхаліна Мешкаўскіёне. Сяляне збіраюцца на агледзець Усесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку, Маскоўскае метро і іншыя дасягненні савецкага Саюза.

У АПОШНЮЮ ГАДЗІНУ

Водгукі ў Балгары на рашэнні балтыйскіх рэспублік аб уступленні ў састаў ССР

САФІЯ, 25 ліпеня. (ТАСС). Балгарскі народ, асабліва газета «Заря», прадэкавае публікаваць паведамленні аб задачах новых парламентарыяў прыбалтыйскіх дзяржаў і аб вяртальных палітычных уздыме ў сувязі з праваздашчэннем у гэтых краінах савецкай улады.

Газеты «Заря» і «Утро» змяшчаюць таксама влікія паведамленні аб мiтiнгах працоўных Савецкага Саюза, вітальных рашэнні народных парламентаў Латвіі, Літвы і Эстоніі.

Паездка балгарскіх міністраў у Германію

САФІЯ, 25 ліпеня. (ТАСС). Балгарскае тэлеграфнае агенства паведамляе, што старшыня савета міністраў Богдан Філаў і міністр замежных спраў Іван Пашоў па запрашэнню германскага ўрада выяздуць у Данцы гэтага тыдня ў Германію.

Працоўныя Савецкай Беларусі аднадушна просяць Вярхоўны Совет ССР прыняць Літву, Латвію і Эстонію ў састаў Савецкага Саюза. ССР — падзея працоўных усяго свету. Мiтiнг на Асiнторфе. Хваля народнага лiкавання. Прыбалтыка стала свабоднай. Павялічваецца сям'я савецкіх народаў. Смяла будуйце новае жыццё.

ПРАЦОЎНЫЯ САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ АДНАДУШНА ПРОСЯЦЬ ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ ССР ПРЫНЯЦЬ ЛІТВУ, ЛАТВІЮ І ЭСТОНІЮ У САСТАЎ САВЕЦКАГА САЮЗА

СССР — НАДЗЕЯ ПРАЦОЎНЫХ УСЯГО СВЕТУ

(3 рэзалюцыі мiтiнга малектыва гомельскай швейнай фабрыкі «Комiнтерн»)

«Мы, рабочыя, работнікі, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі гомельскай швейнай фабрыкі «Комiнтерн», горада вітаем народныя масы Літвы, Латвіі і Эстоніі з абвешчэннем у іх краінах савецкай улады. ССР паказвае працоўным усяго свету аднаправлены шлях у барацьбе за вызваленне ад жорсткай эксплуатацыі і жаху вайны, паказвае шлях да мірнага, радаснага жыцця.

Мiтiнг на Асiнторфе

23 ліпеня адбыўся многалюдны мiтiнг работных, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў Асiнторфе. На другіх паседжы сабралася больш 300 чалавек. Рабочыя з влікай увагай праслухалі паведамленне аб рашэннях Літоўскага і Латвійскага сеймаў і Эстонскай Дзяржаўнай думы.

У прынятай рэзалюцыі гаворыцца: «Народы Літвы, Латвіі і Эстоніі перажываюць дні влікай гістарычнай важнасці, дні ўстаўлення савецкай улады. Народы прыбалтыйскіх краінаў з гэтай савецка-гістарычнай перамогай дзякуючы мудрай палітыцы савецкага ўрада.

У дружнай самі народаў Савецкага Саюза, пад выработаваным кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна народы Літвы, Латвіі і Эстоніі будуць будаваць сваё радаснае і шчаслівае жыццё.

Няхай жыць савецкай улада на тэрыторыі Літвы, Латвіі і Эстоніі! Няхай жыць працавіты працоўных усяго свету влікі Сталіна!»

РЭКОРДНАЯ ВЫПРАЦОЎКА ІЛЬНОЦЕРАБІЛЬШЧЫКА МІХАІЛА АЎЧЫННІКАВА

ЧАПІНІКІ. (Па тэлефону). Ільноцерабильшчык Вятненскай МТС Міхалі Аўчынінікаў абавязаўся ўбраць у гэтым годзе 150 гектараў ільну на ільноцерабильшчы «ЛТ-7» пры норме 60 гектараў.

17 ліпеня тав. Аўчынінікаў пачаў церабильню ільну ў калгасе «Колас», Чароўскага сельсавета. У першы-ж дзень ён з трактарыстам т. Міновічам выцерабіў 10 гектараў ільну пры норме 5 гектараў. 18 ліпеня, працуючы з трактарыстам Дзімітрыем Шукіевічам, т. Аўчынінікаў даў выпрацоўку да 14 гектараў, эканоміў 45 літраў гаручага.

Знамянальным быў дзень 21 ліпеня. У гэты дзень т. Аўчынінікаў выцерабіў 18 гектараў. Гэта рэкордная выпрацоўка ільноцерабильшчы «ЛТ-7».

Усяго за 4 дні работы ў калгасе «Колас» і «Перамога», Чароўскага сельсавета, т. Аўчынінікаў выцерабіў 60 гектараў ільну.

ХВАЛЯ НАРОДНАГО ЛІКАВАННЯ

Ужо некалькі дзён у гарадах, раёнах і калгасных вёсках БССР праходзіць шматлюдны мiтiнг, прысвечаны гістарычным рашэнням Літоўскага, Латвійскага сеймаў і Эстонскай Дзяржаўнай думы аб устанавленні ў гэтых краінах савецкай улады. Усюды практавацца хваля народнага лiкавання. Працоўныя савецкай краіны аднадушна падзяляюць радасць і шчасце вызваленых народаў Прыбалтыкі.

Рабочыя, калгаснікі, працоўныя інтэлігенцыя БССР звяртаюцца да Вярхоўнага Савета ССР з просьбай прыняць Літву, Латвію і Эстонію ў састаў Савецкага Саюза.

На мiтiнгі калектыва Магілёўскага металазавода імя Дзімітрава выступіў работнік кавальскага цэха т. Мартынаў.

— Настаў час, — гаворыць ён, — калі народы Літвы, Латвіі і Эстоніі вырвалі свой лёс і ўстаўляюць сабе савецкую уладу. Яны цяпер будуць жыць та-жа свабодна, як і ўсе народы краіны Савецкай.

У прынятай на мiтiнгі рэзалюцыі гаворыцца: «Калектывы завода імя Дзімітрава просяць Вярхоўны Совет ССР задоволь прасьбу працоўных Літвы, Латвіі і Эстоніі і прыняць гэтыя краіны ў састаў ССР, у сям'ю народаў нашай влікай радзімы».

Ва ўсіх краінах Бабруйскага дрэвапрацоўнага камбіната праішлі мiтiнгі, прысвечаны ўстаўленню савецкай улады ў Літву, Латвіі і Эстоніі.

У лесежы № 1 на мiтiнгі выступіў стыханавец-сартыроўшчык тав. Казлоў.

Прыбалтыка стала свабоднай

(3 рэзалюцыі мiтiнга работных, служачых, інжынерна-тэхнічных работнікаў Мазырскай ільбовай фабрыкі «Профiнтерн»)

«Мы, рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі Мазырскай ільбовай фабрыкі «Профiнтерн», аднадушна вітаем дэкларацыі Літоўскага і Латвійскага сеймаў і Эстонскай Дзяржаўнай думы аб устанавленні Савецкай улады.

Сталінская Канстытуцыя забяспечыла народам Савецкага Саюза права на працу, адпачынак і асвету, дала народам ССР ір і свабоду, шчаслівае жыццё. Народы Эстоніі, Латвіі і Літвы выразілі сваё горае жаданне жыць і працаваць пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

Мы ўстаўляем, што Вярхоўны Совет ССР задоволь прасьбу народаў Эстоніі, Латвіі і Літвы і прыме іх у адзіную брацкую сям'ю народаў влікай Савецкага Саюза.

Прыступаюць да масавай уборкі

ЧАВУСЫ. (Нар. «Звезда»). 23 ліпеня большасць калгасоў раёна пачалі ўборку каласавых — жыта і аўса. За першы дзень коннымі жніўкамі і ўручную ўбрали больш 70 гектараў.

Першымі на ўборку вышлі калгасы Су-

Усенароднае свята ў Савецкай Літве. Самая прыкая старонка гісторыі Латвіі. Рука аб руку з народам Савецкага Саюза. Дэлегацыя эстонскага народа ў Маскву. Г. Кахановікі. — 10 год усесаюзнага навучання. А. Бяльвіч. — Звяно Аграфыя Гродніскай. Я. Гур'ян. — Забяспечыць электрастанцыі запаса паліва. А. Дрымер. — На цагельных заводах Мінска. Арн. Гур. — Узмацніць адзрукку друку Мінску. А. Мiньноў. — На будаўніцтве адной школы.

ТЭЛЕГРАМЫ: Германскія водгукі на прамову Галіфака. Англійскія паведамленні. Заява Чырмыя. Становішча ва Францыі. Заява французскага ўрада. Англійскія паведамленні аб вяртальных дзеяннях у Афрыцы. Выступленне французскага міністра ўнутраных спраў. У АПОШНЮЮ ГАДЗІНУ: Паездка балгарскіх міністраў у Германію. Водгукі ў Балгары на рашэнні балтыйскіх рэспублік аб уступленні ў састаў ССР.

Многалюдны савецкі народ, заўваж ён, — з влікай радасцю сустраў паведамленне аб тым, што прыбалтыйскія краіны — Літва, Латвія і Эстонія сталі савецкімі. Наша савецка-савецкая краіна з'яўляецца радзімай працоўных усяго свету. Пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і правядура народаў таварыша Сталіна мы пойдзем уперат да новых перамог комунізма.

З влікай радасцю сустраў рашэнні сеймаў Літвы і Латвіі і Дзяржаўнай думы Эстоніі чыгуначнікі БССР. 400 работных, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых дзёно станцыі Маладзёчна ў прынятай на мiтiнгі рэзалюцыі заўважылі: «Будзем сумесна будаваць сваё шчаслівае жыццё. Яшчэ мацнейшым стане наш пераможны Савецкі Союз Савецкіх Савецкіх Рэспублік. Мы рады ад глыбіні сэрца, што вы змаглі скінуць палтакраўтчыны ўрады і стварыць сапраўды народныя савецкія ўрады».

«Мы ўстаўляем, — гаворыцца ў рэзалюцыі калектыва Віцебскага вагонага дзёна, — што Вярхоўны Совет ССР задоволь прасьбу народаў Прыбалтыкі і ўключыць Літву, Латвію і Эстонію ў састаў Саюза Савецкіх Савецкіх Рэспублік».

Чыгуначнікі станцыі Калінінчыцы ў часе новых савецкіх рэспублік абавязаліся множаць вытворчыя перамогі на транспарце, сустраць наступаючы Сталінінскі дзень чыгуначнікаў гораім выкананнем заданняў.

«Мы ўстаўляем, — гаворыцца ў рэзалюцыі калектыва Віцебскага вагонага дзёна, — што Вярхоўны Совет ССР задоволь прасьбу народаў Прыбалтыкі і ўключыць Літву, Латвію і Эстонію ў састаў Саюза Савецкіх Савецкіх Рэспублік».

Чыгуначнікі станцыі Калінінчыцы ў часе новых савецкіх рэспублік абавязаліся множаць вытворчыя перамогі на транспарце, сустраць наступаючы Сталінінскі дзень чыгуначнікаў гораім выкананнем заданняў.

«Мы ўстаўляем, — гаворыцца ў рэзалюцыі калектыва Віцебскага вагонага дзёна, — што Вярхоўны Совет ССР задоволь прасьбу народаў Прыбалтыкі і ўключыць Літву, Латвію і Эстонію ў састаў Саюза Савецкіх Савецкіх Рэспублік».

Чыгуначнікі станцыі Калінінчыцы ў часе новых савецкіх рэспублік абавязаліся множаць вытворчыя перамогі на транспарце, сустраць наступаючы Сталінінскі дзень чыгуначнікаў гораім выкананнем заданняў.

ПАВЯЛІЧВАЕЦА СЯМ'Я САВЕЦКІХ НАРОДАЎ

РЭЧЫЦА. На мiтiнгі калектыва запалкавай фабрыкі «Х Кастрычнік» выступіў стругальшчык тав. Усціпенка.

«Няма слоў, каб выразіць нашу радасць, — заявіў ён, — з поваду ўстаўлення савецкай улады ў Латвіі, Літве і Эстоніі. Над жыватворчымі праграмімі Сталінскай Канстытуцыі расце золькасць савецкіх рэспублік, павялічваецца сям'я савецкіх народаў».

Наша краіна з'яўляецца надзеяй для ўсіх прыгнечаных народаў. З влікай задовольствам прыем мы ў сваю сям'ю вызваленныя народы прыбалтыйскіх краінаў. У сваіх рэзалюцыях работныя запалкавай фабрыкі «Х Кастрычнік», лесазавады імя Кірава, фабрыкага завода, шыволага завода «Інтэрнацыянал» і інш. горада вітаюць устанавленне савецкай улады ў Літве, Латвіі і Эстоніі і выказваюць упэўненасць, што Вярхоўны Совет ССР задоволь прасьбу гэтых краінаў аб прыняцці іх у Савецкі Союз Савецкіх Рэспублік».

Смяла будуйце новае жыццё

Мы, хатнія гаспадыні былога трэйта выбарчага ўдзельца, пражываючы ў Мінску, на Кархэўскай вуліцы, у дамах №№ 1—7, ад душы вітаем новых савецкіх грамадзян — працоўных Літвы, Латвіі і Эстоніі.

Прывітаем вам, свабодныя браты па класу! Смялей ламаце астаткі старога строю. Энергічна будуйце новае жыццё — жыццё без памешчыкаў і капіталістаў.

Мы ад усеі душы жадзем вам, нашы ларатгі браты і сестры, поспеху ў вашым новым жыцці пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

М. П. ПЛЯСКОУСКАЯ,
А. І. ШЧЭМЯЛЕВА,
Е. Д. КОСТЮК,
М. І. БАРТАШЭВІЧ,
Е. Ф. ІЛАБУМ,
А. А. ШРАБАНАВА,
К. А. КІРЬЯНОВ,
О. В. БАРБАЧОВА.

ПЕРШЫ АБМАЛОТ — ДЗЯРЖАВЕ

КАМАРЫН. Штодзёна на хлебазапалка-ных пунктах паступае зерно новага ўраджаю. Калгасы «Новае жыццё», «Дня-проўскі араты», «Савецкая Беларусь», «Большыя і», «Тропі Інтэрнацыянал» здаюць збожжа ўжо некалькі дзён. 25 ліпеня прывезлі зерно на прыёмны пункт калгасы імя Будзёнага, «Новая праца». Усёго на рабуну зана дзяржаве больш 10 тон збожжа новага ўраджаю.

Падрыхтавана сустраці азічачыўа зерна прыёмныя пункты. Пры пабудаваным у гэтым годзе на станцыі Ілча зернаскладзе абсталяван леныскі куток, працуюць кааператывныя ларкі, арганізавана бюро давадак. Культурна абслугоўваюцца хлебазапалкачы на Паустоўскім прыёмным пункце.

ДОЕУ. Калгас імя Кірава, Лоеўскага раёна, здаў дзяржаве 1047 кгт. жыта новага ўраджаю. Здавае зерно высокай якасці, яно добра працуша і адсартыравана.

Рыткуюць збожжа да здачы калгасы «Пролетарый», «Чырвоная Ніва» і іншыя.

ЧАВУСЫ. 25 ліпеня. (Нар. «Звезда»). Утара на пункты Заготзерно прыбылі першыя падоцы са збожжам новага ўраджаю.

Калгаснікі сельсавету «Першае мая» і «15 Кастрычнік», Антонаўскага сельсавета, здалі 400 кілограмаў жыта.

Калгаснікі абавязаліся высокакачэсна і без спрат правесці ўборку ўраджаю і ў сям'і савецкай тэрміны поўнасьцю рэзультаты з дзяржавай на хлебазапалкачых.

ДРУЖНА УБІРАЮЦЬ УРАДЖАЙ

ХОЙНІКІ. 25 ліпеня. На калгасных палях раёна ў поўным разгары ўборка зернавых. Працуюць дзесяткі камбайнаў і жніўкаў. Жата больш чым 2 тысячы гектараў азімых.

Паспяхова праводзіць уборку ўраджаю калгаснікі сельсавету «Комунар». Яны ўбрали ўжо больш 150 гектараў. Калгаснікі Гаўрыль Кавальчук, Нікалай Дзенісюк і др., працуючы на жніўках, сістэматычна перавыконваюць нормы. Яны зжынаюць па 5 гектараў у дзень пры норме 3 гектары. Усё гэта жніўкамі праводзіцца вязаа сенавоў і збор калосаў.

Заканчваюць уборку азімых калгаснікі сельсавету «Пішча». Змагаючыся за ўздым Усесаюзнай сельскагаспадарчай выставы, яны ў гэтым годзе заваявалі высока ўраджай. З кожнага гектара будзе атрымана не менш 120 пудоў зрна.

У калгасе «Чырвоная свiтанне» ўжо некалькі дзён працуе камбайн. Камбайнер тав. Галезінік значна перавыконнае нормы. Ён абавязаўся ў гэтым годзе на сваім паўднёвым камбайне ўбраць 500 гектараў.

Добра працуе камбайн у калгасе імя Сталіна, Рудавоўскага сельсавета. (БЕЛТА).

Напярэдадні ўборкі ўраджаю. На адымку (злева направа): арганізатар П. А. Варышкі, удзельнік аграрных П. С. Астаповіч і гаспадыня аграрна-ацэнаўскага раёна С. І. Кургану працяваюць гатоўнасць жыта да ўборкі ў калгасе «Селішча». Ацэнаўскага раёна.

ЗВЯНО АГРАФЕНЫ ГРОДНІКАВАЙ

Калгасы пастух Нікіта Буяноўскі лічыў са сваіх стагак на лужайцы, якія нішчы гэтымі лаямі ўпіралася ў іхныя пачаткі. Калгасына артыя са на Аграфены Гроднікавай дэвалюі прынціпа на зьявіла. Прапачылі ў спаконні падырвалі ў баранне. Шіа Буяноўскі пазыраў на артыя, сіа сіа ўсімхуа ў натыварына вусі і, боншні доўгай пугай на голых нізала жаба, сказаў:

— Быць ліхой зіме, Аграфена Макана. Першая прымета: ліг на дрэве смакца шкка, не адразу асмакца... іта і не пугай — буззе сухая, малая зіма.

— Ну і што-ж? — не ведаючы куды іціца гуртка, запытала Гроднікава. Пастух параніхаво ўсімхуа і доўпугаём пачаў мераць сьлібіно вова.

— А тое, Аграфена Макараўна, што і буззе сухая, марозная зіма, буззе спотэе гэта. Гэта першая прымета... іта і не пугай.

— Дык што-ж?

— Дык то-ж — хваляваўся пастух — абей арыць трэба. Вільгач трэба жаць. Тут-жа пагорак. Выгарыць, як буззе голае поле.

Пастух пастух, папароў пугаём уфал і пайшоў. Толькі слоў гэтых Аграфена Гроднікава ніяк не магла выгнаць з гала: «А можа сапраўды стары ведае працы прыроды? Можа сапраўды ведае сьлібіно, сьлібіно?»

Стары ўгадаў. Літны марозы страві па дрэвах, гурталі ля замураваных аям аям. Птушкі замярзлі палату і знаменны падалі ў гурбы сьнегу. Алічч, надвароткам, калі Аграфена сацім зьявіла на двух фурманках разьякала ад двара да двара, абражачы поел, урэдла сьваваронка ўпала прама пад і каню.

— Не к дабру, — палумала Аграфена, — буззе сухое лета.

Калі крыху паціпала і павялілі млякшыя вятры, Гроднікава ўсім звяном пугаў ў поле. Каткім ўкваталі сьнег, лі хораст, яловыя ланкі і ўкравалі асенежная поле.

— Чараўнікі. Поле калдуць, — павіталіся некаторыя калгаснікі.

— І сьнег нам сапраўды, — гаварыла Аграфена. — Зямлі вільгач патрабна.

На полі чарнелі прагаліны. Днём казала стрэх, а ўранні пад страхамі вівелі ронка пазавалыя, нібы крыжалебныя, лавія сасудзі. Звяно брагала пугамі, ронамі. Трашчала ільночышчальная мава.

— Каб не было ні травінкі, ні савіны. Каб казла ў каліва было старэйша, дарожныя, — навучала Гроднікава калгаснікі, перасьпачаю на далонях іаке, пльывучае ільносемя.

Прагнала сонца, і ўзарана на зіму піншнішча набухла, размякла. Прыаді калгаснікі і пружыноўкамі разрыхлі глебу, дарэшткі выцігнулі з зямлі ранне прыркі і боранамі сцягнулі яго кучы.

— Над карань ворага.

— Над адкос яго, — жартавалі калгаснікі, абражачы з поля пустазелле. На каншнішча падрэзі гною і ўзгалі ў ронія, шпарока загоны. На пухі, добра ўгноеная зямлі пасялі лён. Прайшоў веснавы ціпны дожджык і я пасяліся кволямі лісточкам, зазелі з краю ў край.

— Ты расі нам лён, шаўкавісты лён!

Запавала Банзаронка Прося. Калгасына-праполічаны ўключалі дружным рад, і песьняй адкуаўся сінні хвойнік:

Эх, вясёлы лён, валакністы лён!

— Як на кражках утору ідзе наш шнох.

— Бучаравішча маладзён наш. Але раітам павелі сухія вятры. Пілі росы. Лён зашумеў нясема, па-

хмурне. Выходзіла Гроднікава ў поле са сваімі сьброўкамі на рабоне і луга, па-садароку аглядзілі лны лён, аглядзілі маўліваю, затуманеную млявасцю далічч. На нобе ні аднаго лоблачка. Сонца аднекулі, з-за гораў, з-за лесу пльывуць гарачыя, сухія хвалі паветра, пльывуць прама на лён, паражоць горацік звяна Аграфены Гроднікавай. І Аграфена зноў усламінаюцца словы пастуха пра суровы мароз, пра сухмень, пра тое, што ільняныя загоны могуць выгарэць і стаць пустымі, як бубен. І ад гэтых думак няспых і стравіны ў Аграфены прабгала джож па целу. Яна ішла да ўчастковага агранома Рыгора Гаро.

— Паралу давай. Лён гіне. Гарыць і жаўне, як у полі.

Парайшчыся з аграном, Гроднікава зьбірае сваё звяно, падымае на ногі і стары, і падстары, і ўсіх адольных да працы. І ўсе людзі рынуліся ў поле, пайшлі на бараньбу з засухай. Хто пачаў бочку з вады, хто з твоевай жывай. Лён пайваў, падкармаўліваў.

І звяно перамагло засуху. Лён павясялеў, закатхуаўся, паклініўся кудрамі сваім вываціцелам.

Ішлі дні, міпалі тыдні, а дажджоў не было. Хмары падымаліся за сінні лесам і бокам адпывалі кудысьці, хаваліся за пугамі небасхілам.

Аднаго разу, калі хмара выплывала з-за лесу, падышоў калгасына пастух Нікіта. Ён, звячына пасмаіхочыся ў вусы, паглядзеў і сказаў:

— Не быць дажджу. Першая прымета: праменні сонца, як стрэлы прамяня і вострыя. Паветра сухое і літны трапечуца хутка.

Аграфена не вытрымала і груба абярвала разважаны старога.

— Даволі калдаваць, дождж патрэбен. Пастух напрыдуўся.

— А хіба я супроць. Мне таксама трэба. Вышас памаладзеў-бы.

— Сабраліся хмары, абражкілі неба і пайшоў дождж. Дождж ліў як з вядра, з буніным крупіткам праць. Сям-там лён прыглед да зямлі. І звяно Аграфены лён выступіла на бараньбу са стыхій. Жанчыны з лобовою падмаілі лён, падпіралі яго тонькімі палаткамі, сьпавілі сваю лобовую песьню:

...Ты расі нам лён, эх, вясёлы лён.

Лён ад дажджоў акрыў і зараз у ваковай спеласі. Праходзіць Гроднікава разораю млякшыа ільну, расінае густа спеленыя кудры галавок:

— Пававалі мы за цябе, лянко...

І, крыху палумавшы, дадае:

— Не ведаю, ці буззе ты ўраджай, як летас. Летас быў лён! Не бачылі мы такога...

Сапраўды лён быў пудоўны. У звяно Аграфены Гроднікавай было пасяена 6 гектараў. Кожны гектар даў 10 цэнтнераў ільновакава. Ільнопрадуючы дзяржаве адалі 18 нумараў.

— За леташні лён, — ражавае Аграфена, — я ў вількім пачоце была на выстаўцы ў Маскве. Вучоныя мяне распытвалі, як я сьела, як вырашчала і выгадоўвала свой лён. Раскажы, ды раскажы... А што ім раскажаць? Заслуга не мая. Заслуга ўсяго нашага звяна. Дысціліна ў нас добрая, працавіттыя ўсе жанчыны. Галоўнае, працаваць дружна, ад сэрца, адалаць усе веды, усе зголіжыні на справу.

...Над сінні хвойнікам дагараў летні дзень. З поля ішлі каровы, узнімаючы густыя клубы пылу па дарозе. Ільняныя загоны велікі здаровыя, прыемныя духмяна. Аграфена Гроднікава вярталася ў вёску, несла ў жмені жаўтавыя доўгія калівы ільну.

— Пававалі мы за цябе, лянко.

А. БЯЛЕВІЧ.

Калгас «1 мая», Дарысьоньвіцкага сельсавета, Магілёўскага раёна.

ЗВЯСПЕЧЫЦЬ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ ЗАПАСАМ ПАЛІВА

У мінулым годзе мінская электрастанцыя № 1 прадала з вількімі перабомі. У самяя напружаныя месяцы асене-зіткі і б'е вопеннымі стрэламі ў дол. Аднекулі, з-за гораў, з-за лесу пльывуць гарачыя, сухія хвалі паветра, пльывуць прама на лён, паражоць горацік звяна Аграфены Гроднікавай. І Аграфена зноў усламінаюцца словы пастуха пра суровы мароз, пра сухмень, пра тое, што ільняныя загоны могуць выгарэць і стаць пустымі, як бубен. І ад гэтых думак няспых і стравіны ў Аграфены прабгала джож па целу. Яна ішла да ўчастковага агранома Рыгора Гаро.

— Паралу давай. Лён гіне. Гарыць і жаўне, як у полі.

Парайшчыся з аграном, Гроднікава зьбірае сваё звяно, падымае на ногі і стары, і падстары, і ўсіх адольных да працы. І ўсе людзі рынуліся ў поле, пайшлі на бараньбу з засухай. Хто пачаў бочку з вады, хто з твоевай жывай. Лён пайваў, падкармаўліваў.

І звяно перамагло засуху. Лён павясялеў, закатхуаўся, паклініўся кудрамі сваім вываціцелам.

Ішлі дні, міпалі тыдні, а дажджоў не было. Хмары падымаліся за сінні лесам і бокам адпывалі кудысьці, хаваліся за пугамі небасхілам.

Аднаго разу, калі хмара выплывала з-за лесу, падышоў калгасына пастух Нікіта. Ён, звячына пасмаіхочыся ў вусы, паглядзеў і сказаў:

— Не быць дажджу. Першая прымета: праменні сонца, як стрэлы прамяня і вострыя. Паветра сухое і літны трапечуца хутка.

Аграфена не вытрымала і груба абярвала разважаны старога.

— Даволі калдаваць, дождж патрэбен. Пастух напрыдуўся.

— А хіба я супроць. Мне таксама трэба. Вышас памаладзеў-бы.

— Сабраліся хмары, абражкілі неба і пайшоў дождж. Дождж ліў як з вядра, з буніным крупіткам праць. Сям-там лён прыглед да зямлі. І звяно Аграфены лён выступіла на бараньбу са стыхій. Жанчыны з лобовою падмаілі лён, падпіралі яго тонькімі палаткамі, сьпавілі сваю лобовую песьню:

...Ты расі нам лён, эх, вясёлы лён.

Лён ад дажджоў акрыў і зараз у ваковай спеласі. Праходзіць Гроднікава разораю млякшыа ільну, расінае густа спеленыя кудры галавок:

— Пававалі мы за цябе, лянко...

І, крыху палумавшы, дадае:

— Не ведаю, ці буззе ты ўраджай, як летас. Летас быў лён! Не бачылі мы такога...

Сапраўды лён быў пудоўны. У звяно Аграфены Гроднікавай было пасяена 6 гектараў. Кожны гектар даў 10 цэнтнераў ільновакава. Ільнопрадуючы дзяржаве адалі 18 нумараў.

— За леташні лён, — ражавае Аграфена, — я ў вількім пачоце была на выстаўцы ў Маскве. Вучоныя мяне распытвалі, як я сьела, як вырашчала і выгадоўвала свой лён. Раскажы, ды раскажы... А што ім раскажаць? Заслуга не мая. Заслуга ўсяго нашага звяна. Дысціліна ў нас добрая, працавіттыя ўсе жанчыны. Галоўнае, працаваць дружна, ад сэрца, адалаць усе веды, усе зголіжыні на справу.

...Над сінні хвойнікам дагараў летні дзень. З поля ішлі каровы, узнімаючы густыя клубы пылу па дарозе. Ільняныя загоны велікі здаровыя, прыемныя духмяна. Аграфена Гроднікава вярталася ў вёску, несла ў жмені жаўтавыя доўгія калівы ільну.

— Пававалі мы за цябе, лянко.

А. БЯЛЕВІЧ.

Калгас «1 мая», Дарысьоньвіцкага сельсавета, Магілёўскага раёна.

замест 2000. Зрываюць адгрузку таксама торфазаводы «Татарка» і «Чырвоны сьпіг». Стварэнне нармальнага запаса паліва ў ліпені сарвана. Станьня прапуе пры 2 — 3-дзённым запасе, што з'яўляецца зусім недапушчальным.

Трэба адзначыць, што торфазавод «Чырвоны сьпіг», Смалявіцкага раёна, пасылае нізкакасыны торф з вількімі працэнтам вільгачі і прымесьсю зямлі. Замест двух вяртучак у дзень ён адгружае ўсяго адну. З-за перасаркадчасі адміністрацыі і дрэннай арганізацыі пагрузкі не выконвае план адгрузки фрэнэрага і кавалкавага торфу таксама і завод Імені Орджанікідзе.

Наркамат мясцовай паліўнай прамісловасці не прыняў дзейных мер да выканання рашэння бюро ЦК КП(б)Б аб стварэнні на электрастанцыях Мінска 2—3-месячнага запаса паліва. Пакуль не пазна, гэтак становіцца трэба выправіць.

Я. Н. ГУР'ЯН, галоўны інжынер мінскай электрастанцыі № 1.

НА ЦАГЕЛЬНЫХ ЗАВОДАХ МІНСКА

Цагельныя заводы Мінска працуюць з вількімі перабомі. З месяца ў месяц яны не выконваюць свае вытворчыя планы. Новабудулі сталіні і іншыя будаўнічыя аб'екты штурхалі недаапрацаванымі сонтні тысячы штук цэглы.

За першае паўгоддзе пекатана 16 мільянаў штук цэглы. Толькі завод № 1 мінскай вількі ў рэспубліцы — запасынчы 6.400 тысяч штук цэглы.

Не лепш працуюць заводы і ў ліпені: за першыя два тыдні яны ўжо недадалі дзяржаве 1.400 тысяч штук. Вількі працэнт бракуванай прадукцыі. За 5 месяцаў гэтага года завод № 1 даў 5.1 прабку замест 1 проц. па плану.

У чым справа? Чаму мінскія цагельныя заводы, якія знаходзяцца літаральна над носам свайго трэста, ніяк не могуць выйці за прарыву? У першым паўгоддзі заводы ў большасці прастайлі з-за адсутнасці паліва.

Зараз на станцыі Мінск-Таварная ёсьць торф у дастатковай колькасці, але яго не вывозяць. З-за адсутнасці торфа цагельнаму заводу № 2 паражка асталоўка. Астатнія тры заводы таксама не маюць патрэбнага запаса. Ужываць транспарт зусім не скарыстоўваюць для вывазкі торфу. Намеснік дырэктара цагельнага трэста тав. Каліко заявіў, што хоча на заводах ёсьць свой гужавы транспарт, але для вывазкі торфу ён не прызначыў.

А. ДРЫНЕР.

Высокая ўзнагарода

ГОМЕЛЬ. (Нар. «Звязды»). На ўсіх прадпрыемствах лёткай прамісловасці Гомеля абдаліся шматлікія міншкі, прысвечаныя Указу Презыіума Вярхоўнага Савета СССР аб ўзнагароджанні лепшых людзей лёткай прамісловасці СССР. Выступілі на міншчых ўзнагароджаных станаўчы, інжынерна-тэхнічныя работнікі, дырэктары фабрык дзякавалі партыю і ўрад за чэсь і ўвагу, якая ім аказана.

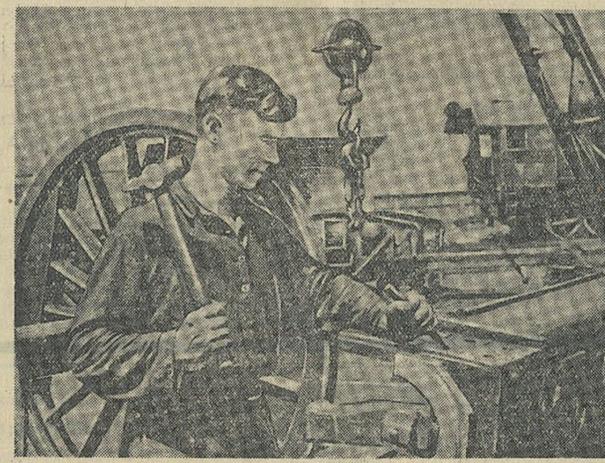
Тав. Влоўмін працуе 20 год на ічачынавай фабрыцы. Тут ён прашоў шлях ад радавога рабочага да тэхнічнага дырэктара прадпрыемства. Яго рашыналізацарскія прапановы даюць дзяржаве дзесяткі тысяч рублёў эканоміі. За перыяд яго прабывання на пасту тэхнічнага дырэктара фабрыка не ведае браку і рэкламацый. Урад ўзнагародзіў яго ордэнам «Знак по-

чета». На фабрычным міншчугу тав. Влоўмін завіў:

— Урад ацаніў маю апромную работу, ўзнагародзіў мяне ордэнам. Гэтым я абавязан партыі Леніна—Сталіна, выхавальніку мяне. Я буду працаваць лянца лепш на карысьць сацыялістычнай радзімы.

На міншчугу на трыкатанай фабрыцы ім. 8 сакавіка, на якім прысутнічала да 750 чалавек, з ухваляванай прамовай выступіла ўзнагароджаная тав. Чэргасва.

— Пяка слоў, — гаворыць яна, — каб выразіць радасць, якую я сёння перажываю. Высокая ацэнка маёй работы абавязвае мяне працаваць яшчэ лепш, выпуская выдатную прадукцыю.

Склар-стаканавад пеха пад'ёмні гомельскага паравознага дэпо Е. І. Шаўчэнка, які сцэмацічна выконвае да трох норм у змену. Фото А. Шаўчэнка (фотарэдакцыя БЕЛТА).

УЗМАЦІЦЬ АДГРУЗКУ ДРОЎ МІНСКУ

Каб счасова і поўнасьцю забяспечыць насельніцтва сталіцы палівам, патрабна чоткая работа ўсіх арганізацый, якія маюць адносіны да гэтай справы. Неабходна, каб работнікі сістэмы Наркамлеса правадзілі ў дэсяціразной энэргіі, па-большэйшці. Самаўпакаенне, адсутнасць трымоты за гэты адказны ўчастак не можа не адбіцца на ходзе адгрузки дроў.

Нямала магча-б зрабіць для выканання плана снабжэння Мінска дровамі Беларускага кантора Галоўдэсаб'яты: дабіцца атрымання большай колькасці вагонаў для перавозкі, настойліва патрабаваць ад Наркамлеса паскарэння тэмпы загатоўкі і падвозкі дроў да чыгуначных і шасейных дарог, сачыць за работай дэспрагтасаў, выдзеленыя для забеспячэння Мінска дрывамі. Але ў гэтай канторы папуе поўны спакой. Тут задаволены ходам адгрузки...

— Што вады прадрывага для павелічэння завоў дроў у Мінск? — пытаем у намесніка ўпраўляючага тав. Танхлівіча.

— Гэта залежыць ад колькасці вагонаў. Пытаннем займаюцца вышэйстаячыя беларускія арганізацыі.

— Колькі дроў загатоўлена на месцах? Тав. Танхлівіч знашоў якуюсьці папку і стаў рыска ў ёй, але ўсе спробы знайсці аказаліся марнымі. Тады ён выбег з кабинета і хутка вярнуўся ў суправоджанні загадчыка аддзела рэалізацыі тав. Альберына. Але і апошні не змог паказаць свайму начальніку.

— Не ведаем, нас гэта не датычыць. Гэта справа Наркамлеса, — сказаў ён.

Аказваецца, што паворкам вышэй — у вытворча-тэхнічным адзеле Наркамлеса можна знайсці ўсе весткі. Работнікі-ж Беларускага кантора Галоўдэсаб'яты дільна сьце работнікамі ўсеазазнага маштаба. Справа Наркамлеса БССР, справа аднаго горада Мінска іх не датычаць.

— Чаму тав мала дроў прадастаўляюць зараз гароту для вывазкі з шасейных дарог? Запыталі мя.

Загадчык аддзела рэалізацыі тав. Альберына пры поўнай падтрымцы свайго начальніка тав. Танхлівіча разражаецца пэтакам слоў, выхадзячы з прыняцця, што язык дан, каб затуманіць мьслы. Ён

пачынае бестрабаванай работы механізмаў. Напрыклад, 14 чэрвеня з-за няспраўнасці пад'ёмніка 46 рабочых не працавалі дзве гадзіны. 15 чэрвеня гэты-ж рабочыя прастайлі паўгадзіны, бо матарысты ўстаўлялі матар. Апрача гэтага, з-за няспраўнасці транспарціра, з-за частых разрываў ленты многа цэглы памалася. Такія бестрабаварскія прыклады да зніжэння прадукцыйнасці працы рабочых, да пераходоў фонда зарплат на 30 проц і зашэжкі будаўніцтва.

Трэст перакінуў на пляцоўку трактар у якасці рухавіка для пад'ёмных работ, аднак у самя разгар будаўніцтва трактар прастаў 40 дзён, а ўсе будаўнічыя працэсы выконваліся ўручную.

Вудаўнічым трэст безадказна адносіцца да будаўніцтва школы. Яшчэ ў маі, калі толькі пачалася кладка калянага паверха, дырэктар трэста тав. Юрковіч адрапарачае начальніку 3-га ўчастка тав. Іўданскаму перавесці рабочых, занятых на пабудове школы, на іншыя аб'екты, матывіруючы гэта тым, што немагчыма разгортваць будаўніцтва з-за адсутнасці электраэнергіі. 100 каменшчыкаў былі на два з лішнім тыдні пераведзены на другі аб'ект, і будаўніцтва школы было сьпынена.

Вялікім тормазам у рабоне з'яўляецца дрэннае забеспячэнне будаўніцтва матарыяламі. Каменшчыкі часта прастайвалі з-за недахопу цэглы, якая на пляцоўку паступала планамера, але нехайня разгружалася, часта да 50 проц. ё складалі брак. Вагна, якая дастаўлена з Віцебскай абласці, нядобракасына і дае 40 проц. адыходу.

Згодна навова складзенага начальнікам будаўніцтва тав. Іўданскага графіка, будаўніцтва школы наменана завяршыць да канца ліпеня. Аднак пры такіх тэмпах работы наўрад ці ано будзе закончана. Да гэтага часу яшчэ адсутнічаюць пліткі для падлогі, толь, паласе, паркет, шугагурныя шпікі, кровельнае жалеза і іншыя матарыялы. У трэсце не прадуляюць ніякіх клопатаў, каб даставіць гэтыя матарыялы на пляцоўку.

Неабходна ў бліжэйшыя дні мабілізаваць патрэбную колькасць рабочай сілы і завецці будаўнічыя матарыялы, каб зкончыць школу ва ўстаноўлены ўртам тэрмін—15 жніўня.

А. МІНЬКОУ.

Учэбы год набліжаецца. Трэба максімальна скарыстаць астаўшыся час, каб сустрэць яго ва ўсеўзбраенні.

Кожны віраўнік аддзела народнай асветы, дырэктар, загадчык школы і кожны педагог пераважна адказваюць перад партыяй і ўрадам за выкананне закона аб усеагульным навучанні. Школа павінна дакладна ведаць да пачатку вучэбных заняткаў кожнае дзіця школьна ўзросту ў сваім раёне, ведаць яго ўзрост, бытавыя ўмовы, патрэбы, каб у выпадку неабходнасці аказаць дапамогу і тым самым напярэдзіць асееў. Кіраўнікам школ трэба яшчэ задоўга да пачатку вучэбнага года правесці раз'яснітельную работу сарод бацькоў, дзеці якіх павінны лаясці ў школу.

Трэба мабілізаваць увагу грамадзян, партыйных і савецкіх ордэнаў да пільнага ўсеагульнага навучання, каб школы ўзорна правалі вучэбны год.

Трэба ўсталяваць пэўны распарадак у школе; адсутнасць вучня на працягу двух дзён павінна безадкладна выклікаць праверку прычыны няўліку на стаўнікам або класным кіраўніком пляна нававіання вучня на даму. Неабходна прыцягнуць актыўна бацькоў навучаючыхся для нагляду за наведваннем дзеньмі школы і напярэджання асееў.

Счасова і поўна прадрыхтоўка да новага вучэбнага года з'явіцца залогам паспяховага выканання закона аб усеагульным навучанні.

Г. Я. НАХАНОЎСНІ, намеснік нарнома асветы БССР.

10 ГОД УСЕАГУЛЬНАГА НАВУЧАННЯ

10 год назад, 25 ліпеня 1930 года, Цэнтральны Камітэт нашай партыі вынес стваральную паставу: «Аб усеагульным абавязковым пачатковым навучанні». Гэта паставана мела велізарнае значэнне для далейшага ўздыму народнай асветы, для ажыццяўлення «сапраўднай культурнай рэвалюцыі ў СССР».

Справа народнай асветы партыя большайшай і асееў тавар

